

N:o 17.

Ank. till Riksd. kansli den 7 febr. 1888, kl. $\frac{3}{4}$ 3 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående eftergift af ett postmästaren A. Torbiörnssons sterbhus till betalning ådömdt belopp.

(I. A.)

Kongl. generalpoststyrelsen hade, enligt hvad af en till Riksdagen aflåten proposition (n:o 10) af den 22 december 1887 inhemtas, den 31 maj 1884 beviljat dåvarande postmästaren i Lysekil A. Torbiörnsson tjänstledighet för tiden från och med den 1 juli till och med den 30 september samma år samt förordnat extra biträdet inom vestra jernvägs-postdistriktet, extra ordinarie postexpeditören Carl Johan Ernst Wennersten att under tiden på eget ansvar förestå postmästaretjensten i Lysekil. Sedermera hade Torbiörnsson erhållit förlängd tjänstledighet och Wennersten fortsatt förordnande till oktober månads utgång, dock med rätt för Torbiörnsson att dessförinnan återinträda i tjänstgöring, derest omständigheterna sådant medgafve. Torbiörnsson hade återinträdd i tjänstgöring den 10 oktober 1884 och samma dag aflåtit ett telegram till kamereraren å generalpoststyrelsens kameralbyrå, deri Torbiörnsson utfäst sig att afgifva redovisning för hela fjerde kvartalet 1884. Wennersten, som åter skulle redovisa för tredje kvartalet, hade den 3 november 1884 afvikit från sin dåvarande stationsort, Göteborg, utan att dessförinnan eller sedermera hafva fullgjort sin berörda skyl-

dighet. Nämnade räkenskap hade därför upprättats å generalpoststyrelsens kameralbyrå med ledning af dit inkomna verifikationshandlingar och specialräkenskaper; och hade dervid befunnits, att Wennersten åsamkat sig uppbördsbrist till belopp af sjuhundraffjorton kronor 84 öre. I den medelsräkning, hvilken Torbiörnsson afgifvit för fjerde qvartalet af år 1884, hade han emellertid fört sig till godo såsom en fordran från näst föregående qvartal ett belopp af fyrahundra nittiotre kronor 64 öre, hvilket skulle grunda sig derå, att Wennersten i en den 30 september 1884 afgifven så kallad tiodagsuppgift eller uppgift för de tio sista dagarne om postanvisnings-, postförskotts- och tidningskassornas ställning fört sig till godo nämnda belopp, samt att Wennersten, som den 6 oktober å postkontorets bankräkning utassignerat ett belopp af ettusen kronor, deraf godtgjort sig sin föregifna fordran och till Torbiörnsson endast redovisat återstoden.

Vid granskning af Torbiörnssons medelsräkning för postkontoret i Lysekil för 1884 års fjerde qvartal hade postrevisionen anmärkt, att omförmälda belopp af fyrahundra nittiotre kronor 64 öre blifvit uti ingående balansen i kredit affördt såsom redogörarens fordran från föregående qvartal, men att detsamma ej finnes upptaget såsom utgående balans i medelsräkningen för tredje qvartalet; och hade yrkats, att det af Torbiörnsson sålunda obehörigen afförda beloppet måtte såsom anmärkningsmedel varda till hufvudpostkassan inlevererad.

Sedan Torbiörnsson den 18 maj 1885 afidit och hans enka Sofia Torbiörnsson blifvit i ärendet hörd, hade generalpoststyrelsen genom resolution den 30 april 1886 utlåtut sig, att som Torbiörnsson vid sitt återinträde i tjenstgöring den 10 oktober 1884 iklädt sig redovisnings-skyldighet för hela fjerde qvartalet nämnda år, och hvarken genom vederbörligt inventeringsinstrument eller genom företeende af någon mellan Torbiörnsson och Wennersten träffad skriftlig öfverenskommelse blifvit ådagalagdt, att anmärkta beloppet blifvit af Torbiörnsson till Wennersten öfverlemnadt, samt de så kallade tiodagsuppgifterna icke utgjorde sådana räkenskapshandlingar, som kunde läggas till grund för redovisning af uppbörd, utan endast vore att anse såsom kassarapporter, förpligtades Torbiörnssons sterbhus att under titel anmärkningsmedel till hufvudpostkassan genast inleverera anmärkta beloppet fyrahundra nittiotre kronor 64 öre. Enkan Torbiörnsson hade häröfver anfört besvär hos Kongl. Maj:ts och rikets kammarrätt, men kammarrätten hade enligt utslag den 1 november 1886 funnit skäl ej vara anfördt, som kunde verka ändring i generalpoststyrelsens resolution, hvilket utslag vunnit laga kraft.

I en till Kongl. Maj:t ingifven skrift hade enkan Torbiörnsson

anhållit, att hennes aflidne mans sterbhus måtte befrias från erläggande af ofvanomförmälda, sterbhuset till betalning ådömda belopp. Till stöd för sin begäran hade sökanden andragit, att hon med två minderåriga barn befunne sig i så torftiga omständigheter, att hon endast med yttersta ansträngning förmådde sörja för sitt och barnens uppehälle, samt att hennes aflidne man vid sitt återinträde i tjenstgöring på god tro iklädt sig redovisningsskyldighet för Wennersten, till hvilken han då icke haft anledning att hysa något misstroende.

Ett vid ansökningen fogadt prestbetyg utvisade, att sökanden hade två i äktenskapet med Torbiörnsson födda döttrar, af hvilka den äldsta vore född den 31 oktober 1872 och den yngsta den 16 december 1878; och hade två personer intygat, att enkan Torbiörnssons inkomster icke försloge ens att bestrida de nödvändigaste utgifterna för hennes och två minderåriga barns uppehälle, samt att hon, om postverkets fordran utkräfdes, skulle beröfvas möjligheten att försörja sina barn.

Postdirektören vid postkontoret i Göteborg Frans Broberg hade i ett ansökningen bilagdt, öfver densamma afgifvet utlåtande anført, att enkan Torbiörnsson, som innehade qvarlåtenskapen efter mannen odelad, icke, förutom värdet af ett enkelt bohag, egde annan tillgång än ett kapital af omkring ettusen femhundra kronor; att räntan derå tillika med den pension till belopp af trehundra kronor om året, som hon egde uppbära från civilstatens pensionsinrättning, svårigen försloge till tre personers underhåll; att en hög grad af sannolikhet talade därför, att Torbiörnsson icke sjelf kommit i åtnjutande af anmärkningsbeloppet, enär han syntes hafva på god tro af Wennersten öfvertagit redovisningen deraf såsom en dennes uppgifna fordran af postverket, samt att denna åsigt jemväl vunne ett stöd i Torbiörnssons kända redbarhet och den ordentlighet, hvarmed han upprättat alla sina föregående medelsräkningar.

Sedan generalpoststyrelsen afgifvit infordradt utlåtande och dervid vitsordat, att ömmande omständigheter föreläge, men anmärkt, att en eftergift af ådömda beloppet ej finge sträcka sig till den anmärkningsprovision, femton procent, som författningsenligt tillkomme anmärkaren, har Kongl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att medgifva, att postmästaren Torbiörnssons sterbhus måtte befrias från erläggande af ifrågavarande anmärkningsmedel, dock med skyldighet för sterbhuset att gälda det vederbörande anmärkningsförfattare författningsenligt tillkommande anmärkningsarfvode.

Efter erhållen remiss har statsutskottet denna proposition till be-

Bih. till Riksd. Prot. 1888. 4 Saml. 1 Afd. 11 Häft.

handling förehaft; och får utskottet, med afseende å de bevekande omständigheter, som i ärendet förekommit, hemställa,

att Kongl. Maj:ts ifrågavarande framställning
må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 7 februari 1888.

På statsutskottets vägnar:

GUSTAF SPARRE.